

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	17 september 2020
Commissievergadering d.d.	:	3 september 2020
Commissie	:	Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	Burgemeester E.J. Roest
Programmaonderdeel	:	001. Bestuur
Registratienummer	:	2020002947
Productiedatum	:	30 juli 2020

Onderwerp

Protocol Integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020

Voorgesteld besluit:

De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van de Werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing van 22 juni 2020

b e s l u i t:

1. Het Protocol Integriteitsmeldingen politiek ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020 vast te stellen.
2. De Verordening Commissie Integriteit, gemeente Bloemendaal 2020 vast te stellen
3. Een budget van € 50.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van integriteitsonderzoeken, ten laste van de flexibele algemene reserve.
4. Het Protocol één jaar na inwerkingtreding te evalueren, of zoveel eerder als de gemeenteraad dit wenst.

de voorzitter,

de griffier,

Voorgesteld besluit

1. Het Protocol Integriteitsmeldingen politiek ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020 vast te stellen.
2. De Verordening Commissie Integriteit, gemeente Bloemendaal 2020 vast te stellen
3. een budget van € 50.000,- beschikbaar te stellen ten behoeve van integriteitsonderzoeken, ten laste van de flexibele algemene reserve.
4. Het Protocol één jaar na inwerkingtreding te evalueren, of zoveel eerder als de gemeenteraad dit wenst.

Aanleiding en beoogd effect

Aanleiding

Goed bestuur is integer bestuur. Daarmee is integriteit niet alleen een verantwoordelijkheid van de individuele politieke ambtsdragers, maar ook een gezamenlijk belang dat de gehele organisatie en het hele bestuur in al zijn geledingen aangaat. Een belangrijk instrument en hulpmiddel om een open, transparante en integere bestuurs- en organisatiecultuur te realiseren is een gedragscode, waarin heldere regels en afspraken zijn opgenomen waaraan politieke ambtsdragers houvast hebben. In 2017 heeft uw raad de Gedragscode Integriteit, gemeente Bloemendaal 2017 vastgesteld.

In de *Gedragscode Integriteit, gemeente Bloemendaal 2017* is bepaald dat de gemeenteraad afspraken maakt over de processtappen die worden gevolgd ingeval van een vermoeden van een integriteitschending. De Werkgroep bestuurlijke vernieuwing is hiermee aan de slag gegaan. Ter voorbereiding is advies ingewonnen bij het Ministerie van Binnenlandse zaken, de Provincie en het CAOP (landelijke steunpunt integriteit). De opmerkingen van deze partijen zijn door de Werkgroep bestuurlijke vernieuwing onderschreven en zijn verwerkt in het *Protocol integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020*.

De Werkgroep Bestuurlijke vernieuwing heeft een concept Integriteitsprotocol en een concept Verordening Commissie Integriteit voorgelegd aan de Commissie Bestuur en Middelen van 16 januari 2020 (raadsvoorstel 2020007799). De voorstellen zijn in de vergadering van 16 januari 2020 besproken en de fractievoorzitters/leden van de Commissie Bestuur en Middelen zijn na deze vergadering uitgenodigd om nog schriftelijk aanvullend commentaar te leveren. De mondelinge en schriftelijke reacties zijn vervolgens verwerkt in de voorstellen. De aangepaste versies zijn nogmaals besproken in de Werkgroep bestuurlijke vernieuwing van 22 juni 2020, waarbij de leden van de Commissie Bestuur en Middelen zijn uitgenodigd om nog laatste aanvullingen te geven/vragen te stellen. Ook deze reacties zijn verwerkt. Dit heeft geresulteerd in de voorliggende voorstellen.

Beoogd effect

Het beoogde effect is dat er bij een integriteitsmelding over een politieke ambtsdrager duidelijkheid bestaat over de wijze waarop een integriteitsmelding wordt behandeld. Het Protocol biedt een zorgvuldige, onafhankelijke en uniforme wijze van behandeling van een integriteitsmelding. De Verordening Commissie Integriteit regelt de benoeming, samenstelling en werkwijze van een onafhankelijke Commissie Integriteit.

Politieke keuzeruimte

In de *Gedragscode Integriteit 2017* is bepaald dat de gemeenteraad afspraken maakt over de processtappen die worden gevolgd ingeval van een vermoeden van een integriteitschending. Het is aan uw raad om de processtappen, neergelegd in het *Protocol integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020*, vast te stellen.

Gedachtegang

In het geval er een melding van een vermoedelijke integriteitsschending wordt gedaan, is het van belang dat er op een zorgvuldige, onafhankelijke en uniforme wijze wordt gehandeld. Om dit te waarborgen zijn er regels opgesteld en neergelegd in het Protocol integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020. Hierbij zijn de volgende afwegingen gemaakt:

De burgemeester coördineert het onderzoeksproces. In de Gemeentewet is in artikel 170, tweede lid van de Gemeentewet vastgelegd dat de burgemeester de taak heeft de bestuurlijke integriteit van de gemeente te bevorderen. Het is echter ongewenst om de burgemeester direct te belasten met integriteitsonderzoeken, want hoewel hij boven de partijen staat, kan hij door een integriteitsvraagstuk direct de gemeentelijke politieke arena worden ingetrokken. Wel zal hij, vanwege zijn wettelijke plicht en voorzitterschap van de raad, 'spin in het web' moeten zijn. Hij houdt overzicht en regie op integriteitsvragen, door meldingen door te geleiden naar de Commissie Integriteit, die het onderzoek naar de melding uitvoert. Bij een melding over de burgemeester is het de loco-burgemeester die de het onderzoeksproces coördineert.

Er wordt een Commissie Integriteit ingesteld, bestaande uit onafhankelijke leden. Een commissie van externe leden biedt naast de nodige deskundigheid een extra voorziening om de objectiviteit en onafhankelijkheid te waarborgen. In de Commissie Integriteit moet voldoende kennis, expertise en ervaring met integriteitsonderzoek aanwezig zijn. In de Verordening Commissie Integriteit worden de samenstelling, de taken en de werkwijze van de commissie geregeld. De leden van de Commissie Integriteit worden ondersteund door een ambtelijk secretaris en ontvangen een vergoeding van € 500,- per te onderzoeken melding of een cluster van vergelijkbare meldingen. De Commissie Integriteit stelt een rapport van bevindingen op en stuurt deze aan de burgemeester, die vervolgens het rapport doorstuurt naar het Seniorenconvent. Het Seniorenconvent bespreekt het rapport en de te nemen vervolgstappen.

Indien het onderzoek meer tijd, expertise en/of middelen vergt dan de Commissie Integriteit kan leveren, wordt een extern onderzoeksbureau ingeschakeld door de burgemeester. Om de voortgang van een integriteitsonderzoek te bespoedigen wordt vooraf een – vast- onderzoeksbureau door middel van een raamovereenkomst gecontracteerd. De burgemeester zal door middel van een onderhandse aanbesteding een bureau contracteren.

Open en transparant communiceren over (vermoedelijke) integriteitsschendingen is van belang met het oog op het bespreekbaar maken van ongewenst gedrag en het leren van recente kwesties. Openheid van zaken is ook van belang als na onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een integriteitsschending. Openheid en transparantie vragen wel steeds om een belangenafweging tussen enerzijds het streven naar de gewenste openheid en anderzijds het waarborgen van de privacy en persoonlijke belangen van betrokkenen in verband met onevenredige benadeling. Uitgangspunt is dat de vertrouwelijkheid wordt gewaarborgd hangende de gehele integriteitsprocedure. Er worden daarom alleen stukken verstrekt aan het Steunpunt Integriteitsonderzoek Politieke Ambtsdragers ten behoeve van een reflectie, de Commissie Integriteit en/of een extern onderzoeksbureau.

Communicatie met betrokkenen, maar ook met de organisatie en de media is belangrijk. De impact van een integriteitsonderzoek is groot. Tijdens het onderzoek kan de mediastroom flink aanzwellen. De communicatie moet zorgvuldig zijn afgestemd op de verschillende belangen. Het uitgangspunt is dat de woordvoering bij de burgemeester ligt en de andere partijen voor de woordvoering slechts verwijzen naar de burgemeester. In geval de burgemeester onderdeel uitmaakt van de zaak ligt de woordvoering bij de loco-burgemeester.

Overwegingen van het college

n.v.t.

Middelen

Organisatorische middelen en Financiële middelen

Er dienen middelen beschikbaar gesteld te worden om de Commissie Integriteit te faciliteren en, eventuele, onderzoeken door een extern onderzoeksbureau te kunnen laten uitvoeren. De vergoeding aan de commissieleden bedraagt € 500,- per lid, per te onderzoeken melding of een cluster van vergelijkbare meldingen.. Dat betekent € 1.500,- per onderzoek + reiskostenvergoeding. Een onderzoek door een extern onderzoeksbureau bedraagt gemiddeld tussen de €10.000,- en €20.000, -. Omdat op voorhand niet te voorspellen is om hoeveel integriteitsmeldingen het op jaarbasis gaat en hoeveel van deze integriteitsmeldingen onderzocht moeten worden door een extern bureau, wordt een bedrag geraamd van € 50.000,- (60010540).

Personele middelen

De Commissie Integriteit wordt ondersteund door een, door het college aan te wijzen ambtelijk secretaris. Afhankelijk van het aantal integriteitsonderzoeken, zal hier mogelijk budget voor extra formatie beschikbaar gesteld moeten.

Communicatie

Op grond van artikel 139 Gemeentewet wordt het *Protocol Integriteitsmeldingen politiek ambtsdragers, gemeente Bloemendaal 2020* en de *Verordening Commissie Integriteit, gemeente Bloemendaal 2020*, nadat zij door de gemeenteraad zijn vastgesteld, gepubliceerd in de webbased overheidsapplicaties Centrale Voorziening Decentrale Regelgeving (CVDR) en Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties (GVOP).

Vervolgproces/evaluatie

Het Protocol Integriteitsmeldingen wordt één jaar na inwerkingtreding geëvalueerd, of zoveel eerder als de gemeenteraad dit wenst. Indien in het jaar na inwerkingtreding geen integriteitsmeldingen zijn behandeld, wordt de evaluatie opgeschort naar een tijdstip waarop in ieder geval twee integriteitsmeldingen zijn behandeld.

Na besluitvorming door de raad wordt gestart met de werving van leden van de Commissie Integriteit. De burgemeester formeert een sollicitatiecommissie, bestaande uit de burgemeester (voorzitter), twee oppositie-raadsleden en twee coalitie-raadsleden. De ambtelijk ondersteuner wordt aangewezen door de burgemeester. Op voordracht van de sollicitatiecommissie zal de raad de commissie benoemen

Bijlagen

- Protocol Integriteitsmeldingen politieke ambtsdragers, Bloemendaal 2020 (2019008219)
- Verordening Commissie Integriteit, gemeente Bloemendaal 2020 (2019008218)

Achterliggende documenten

Gedragcode Integriteit, gemeente Bloemendaal 2017, bestaande uit a. Gedragcode Integriteit raadsleden en duo-commissieleden en b. Gedragcode Integriteit burgemeester en wethouders.

Werkgroep Bestuurlijke Vernieuwing